

A vidéki kulturális centrumok megértek arra, hogy önálló kiadókat működtessenek

A szegedi irodalmi élet problémái is szóba kerültek az Irodalomtörténeti Társaság sárospataki vándorgyűlésén

A Magyar Irodalomtörténeti Társaság a Kazinczy-jubileum alkalmából a szépirodalmi megemlékezés után Sárospatakon tartotta meg ideai vándorgyűlését. Ennek programjában, a felvilágosítás nagy magyar harcosáról szóló tanulmányok mellett, helyet kapott az élő magyar irodalom is. Dobozy Imre Kossuth-díjas, a Magyar Írók Szövetségének főtárgyára tartott előadást, a vitában pedig, meghívott felszólalóként részt vett Dér Endre József Attila-díjas szegedi író is. Hozzászólásában a vidéki kulturális centrumok pezsgő irodalmi életéről és érlelődő, jogos igényeiről beszélt, különös tekintettel Szegedre.

Visszatérése után Dér Endre tájékoztatást adott lapunknak, hogyan fogadták a vándorgyűlésen a vidéki írók problémáit.

1

— Első helyen azt tettem szóvá — mondotta —, hogy a vidéken élő irodalmárok munkájának értékelése mindaddig nem történt meg kellőképpen. Ezzel nem azt kívántam hangsúlyozni, hogy valahol Szegeden, Pécsen, vagy Debrecenben találtak fel a nagy irodalmi kérdések megoldásának módszereit, csupán arra emlékeztettem a jelenlevőket, hogy az ellenforradalom után a »vidék« páratlan lelkesedéssel és szorgalommal vette ki részét az irodalmi konszolidáció folyamatából. Tüstént megindult az írói alkotómunka és irodalompolitikai kérdések megvitatásában is kezdeményezően léptünk fel. Szegedről indult el a »Tiszatáj« hasábjairól, az a téma, amely a modernizmus és szocialista realizmus problémáit magába foglalva, országos vitát váltott ki; ugyanitt kerestek először feleletet a népi írók, a népies irodalom kérdéseire is. Ezek az eszméletű tisztánlátásról tanúszkodó cikkek jelentős segítséggel szolgálták országosan is az elvi kérdések tisztázásához. Az ilyen kezdeményezőkészségről magasabb irodalmi fórumon is meg kellene végre emlékezni.

— Szeged ezekben az irodalompolitikai vitákban valóban érettné mutatkozott arra, hogy a már jól funkcionáló Tiszatáj mellett tudományos folyóiratot indítson el, a szépirodalom pedig eddigi tevékenységükkel önálló szegedi kiadó létjogosultságát bizonyították be.

2

— Az ellenforradalmat megelőző években már mű-

ködtött Szegeden kiadó — folytatta Dér Endre erről a témáról részletesebben szólva — s nem is rosszul. Móra és Tömörkény műveiből, ismeretlen írásából kötetek jelentek meg — Tömörkény: Föltetszik a hajnal; Móra: Hannibál feltámasztása — az élő irodalmat képviselő kötetek között pedig irodalmi díjak is akadtak. A jelenleg életre keltett »Tiszatáj Kiskönyvtár« sorozatában megjelenő kötetet is érzékeltetik egy szegedi kiadó életrevalóságát.

— Sajnos, ezt a lelkes és feltétlenül eredményes munkálkodást az irodalmi lapok, a központi orgánomok nem kísérik olyan figyelemmel, mint érdemelné. Igen jóleső a Népszabadság figyelme és magatartása, amely egymagában többet foglalkozott, több kritikát és recenziót közölt vidéki kiadványokról, mint a két központi irodalmi orgánom együttesen.

— Az irodalmi decentralizáció útján ezek a legfonto-

sabb feladatok. Szegeden nem fejlődhet tovább megfelelően a szellemi élet tudományos folyóirat, s kiadó megteremtése, valamint a központi fórumok élénk figyelme, rendszeres támogatása és bírálata nélkül. Az utóbbi három esztendőben ezeknek a feltételei teljesen megértek.

3

— Ezek a kérdések a vidéket élénken foglalkoztatják, s a szegedi irodalmi közvéleményt különösképpen. Nem kerülhetem hát el, hogy megmondjam, milyen visszhangot váltott ki hozzászólásom. Tiltakozást nem tapasztaltam, segítőkészséget, megértést inkább. Ezért biztosan remélem, hogy Szeged kulturális és művészeti életének ilyen gondjain osztozik a magyar szellemi élet több vezető fóruma, intézménye, s ez rövidesen gyakorlati segítségükben nyilatkozhat meg.

(mn)

SEGÍTSÜNK EGYMÁSON

Akik valóban segítettek — Parkosítsák a Mátyás teret is — Nem lehet rádiózni a Veresács utcában — A kistelekiek kérése — Emlékezzünk csak!

Mindkét lábam eltörtött, így kézzel hajtos betegkocsin járok. Amint a Kossuth Lajos sugárúton a vaskezeskedés előtt fel akartam a kocsimmal a gyalogjárda-ra hajtani, az egyik hátsókeregem hatalmas nyolcast kapott és nem fordult tovább. Álltam, körülnéztem, vajon mi történik velem. Hirtelen embergyűrű vett körül, mindenki segíteni akart. Egy Juhász nevű férfi, a Köztisztasági Vállalat nyugdíjasa, már görbítette is vissza a kocsim arconcsát. Az egyes számú fodrászüzletből is jött egy ember, aki felkarolt. Juhász elvtárs két keréken cipelte a kocsimat, a fodrász pedig karonfogva segített a Mérey utcai Műszerező KTSZ-ig, ahol azonnal megjavították a kocsimat. Ezúton szeretnék köszönetet mondani Juhász nyugdíjasnak, a fodrászknak és a ktsz dolgozóknak, akik gyorsan segítségemre siettek.

*

A »Délmagyarország« vasárnapi számában olvastam a cikket a II. és III. kerület parkosításának távlati terveiről. A cikkben foglaltakkal azt hiszem, mindannyian egyetértünk, meglepő azonban, hogy a III. kerület legszebb, legnagyobb és a Belvároshoz legközelebb eső

teréről, a Mátyás térről nem esett szó. Mi, akik itt a környéken lakunk, jogosan hiányoljuk ezt és javasoljuk is a tanácsnak, hogy parkosítsák ezt a teret is.

Csermely Eva

*

Kérem fordulunk a szerkesztőséghez. Már sok helyen megfordultunk, de sehely sem kaptunk orvoslást panaszunkra. A következőkről van szó: a Veresács utca 17 szám alatt villany-motortal dolgoznak s ezzel zavarják a mi rádióvetelünket. Lehetetlen rádiót hallgatni a környéken. Ez az állapot már 5-6 hete tart, figyelmeztettük a motortulajdonosokat is, de nem hajlandók semmit tenni a mi jobb vételünk érdekében. Kérem, mi fizetünk a rádió használatáért és azt szeretnénk is használni.

A környék lakói

*

Sok dolgozó asszony nevében írom meg levelem a szerkesztőséghez. Segítséget kérünk. Már a Délmagyarország is foglalkozott kérésünkkel, problémánkkal, ugyanis Kisteleken nincs szülőotthon. Így az asszonyok legnagyobb része odahaza szül, vagy igen messze, Szegedre kell szállítani a vajdú asszonyokat.

E. K.

*

E vonatban szeretném elmondani véleményem önének, asszonyom. Hallottam, hogy felháborodottan panaszkodott, mert a Móra Ferenc általános iskolában gyermekek együtt jár a londoni körúti állami gyermekotthon tanulóival. Szeretném emlékeztetni a 15 évvel ezelőtti időkre. Nem látta akkor a filmszínházak körül ácsorgó, beesett szemű koldusokat. Nem emlékszik a két láb-szárú, didergő kezű, kis rongyosokra. Talán sajnálta is őket, s még adott is nekik egy darab kenyérré való. Emlékszik-e a »nyomorennyitől mozgalmakra«. A súlytalanul is súlyosan megalázó kilós karácsonyi csomagokra.

Ez a kép már a múlté. A sors szomorú véletlene, vagy az emberi felelőtlenség következtében süjtött gyermekeket a dolgozók állama gondozásba veszi. Derűs, kedves szép otthonban, kiváló ellátással, gondos nevelői szeretettel öntudatos és képzett emberré nevelik

Az ENSZ-ben szétosztották a Szovjetunió felhívását

New York (TASZSZ) Az ENSZ-közgyűlés 14. ülésén résztvevő szovjet küldöttség a sajtó képviselői között szétosztotta a Szovjetunió Legfelső Tanácsának a parlamentekhez intézett felhívását és N. Sz. Hruscsov-nak a Legfelső Tanács harmadik ülésén elhangzott beszámolóját.

Lengyelországi vendégzereplésre készül az ÉDOSZ szegedi együttese

Az ÉDOSZ szegedi kiváló öntevékeny együttese a szakszervezet útján meghívást kapott lengyelországi vendégzereplésre. A külföldi útra a csoport eddigi műsorának legkiemelkedőbb számaival készül. Lengyelországban több fellépése lesz majd, s erre az alkalomra a táncsoprot egy lengyel táncot is betanult, Mezey Károly koreográfiája alapján. A vendégzereplésre a tervek szerint e hónap második felében kerül sor, s időben mintegy kéthetes lengyelországi tartózkodást jelent a művészeti csoport tagjainak.

Gyázpompával temették el Nyitrai Imre munkásör elvtársat

Tegnap délután munkásör nyét senki előtt. A párt és temettek Szegeden. Nyitrai Imre elvtársat — aki 40 éves korában hosszas betegség után meghalt — hozzátartozóin kívül a város vezető kommunistái, a munkásörzászlóalj parancsnokai, vállalatok és intézmények vezetői és mintegy másfélezer főnyi tömeg kísérte utolsó útjára az alsóvárosi temetőbe.

Nyitrai Imre elvtárs munkásember volt és kommunista. A proletárdiktatúrának, a munkásörzástály hatalmának nemcsak szavakkal volt védelmezője, hanem fejevett is fogott érte. Az ellenforradalom szétzúzása érdekében az első között jelentkezett a szegedi karhatalomba, majd amikor napirendre került a munkásörzést létrehozása, azonnal és határozottan odaállt ő is a többi forradalmár közé. Az ellenforradalom előtti időben a szegedi járási pártbizottságon dolgozott, azóta pedig a megtisztelt párttitkári teendőkkel látta el a Csongrád-vidéki Pincegazdaságnál. Halkszavú, szerény és példás fejelemzettségű tagja volt a Magyar Szocialista Munkáspártnak. Munkásörzástársai és parancsnokai azért is becsülték és szerették, az életből, a munkából elment szókimondó volt, soha távozó Nyitrai Imre elvtárs nem hallgatta el a véleményét.

A kommunista temetés az Internacionálé hangjai mellett azzal fejeződött be, hogy a munkásörzéstnek egy ki vezényelt alegysége három szoros díszortizlet adott le az életből, a munkából elment távozó Nyitrai Imre elvtárs tiszteletére.

Kicszerélték a magyar—kínai barátsági és együttműködési szerződés megerősítő okiratait

1959. november 2-án délután az Országházban az Elnöki Tanács fogadótermében ünnepélyesen kicszerélték a Magyar Népköztársaság és a Kínai Népköztársaság között Pekingben, 1959. május 6-án aláírt barátsági és együttműködési szerződés megerősítő okiratait. Az erről szóló jegyzőkönyvet a Magyar Népköztársaság részéről dr. Sík Endre külügyminiszter,

a Kínai Népköztársaság részéről pedig Hao-De-cin rendkívüli és meghatalmazott nagykövet írta alá.

A megerősítő okiratok kicszerelésénél megjelentek dr. Münnich Ferenc, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, Kiss Károly, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnökhelyettese, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai, Kristóf István, az Elnöki Tanács titkára, Ince Jenő külkereskedelmi miniszter, Csörgő János kohó- és gépipari miniszter, Szarka Károly külügyminiszterhelyettes, valamint a Kínai Népköztársaság magyarországi nagykövetsége és a magyar Külügyminisztérium vezető munkatársai.

Dr. Sík Endre külügyminiszter és Hao-De-cin nagykövet ez alkalomból beszédet mondtak.

szegedi középiskolák között. E villámotornán küzdenek először az iskola sportkörök által alapított Ságvári Kupáért.

Az ünnepi napot 7 órai kezdettel klubest fejezi be az intézet dísztermében.

A kormány elnöke fogadta az EAK nagykövetét

Dr. Münnich Ferenc, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke hétközi beutaztatásán nagykövetét.

Megkezdte a bab felvásárlását a Terményforgalmi Vállalat

Megkezdte megkezdődött a babtermelés betakarítása. A termesztésért a bab nem is sokkal, de meghaladják a múlt évet. A Terményforgalmi Vállalat a termelés fokozása érdekében jelentősen felemelte ennek a fontos élelmiszer cikknek az árát, s ez a termelők tetszésével találkozott. Értésüleink szerint 1958-ban a fehér gyöngybabért 280 forintot fizettek mázsánként, ebben az évben pedig ugyanezért az áruért a szerződéses felárral együtt 455 forintot fizet az állam. A 164 forintos ár-emelkedés kétféleképpen jövedelmezővé teszi a bab földművelőket, vagy köztudatunkkal való termelését. Természetesen más babfajták árai is emelkedtek. Az egy színű fehérbabot például

Szakképzett, vizsgázott

kertészt

és

férfi szakácsot

keresünk. Jelentkezés: Szegedi Textilművek munkáügyi osztályán.

Rádióműsor

Kedd
KOSSUTH-RÁDIO

4.50 Rákóczi-induló. 5.00 Hírek, időjárásjelentés. 5.05-5.59 Vidéki hírek. 6.00 Kossuth-rádió. 6.05 Pillanatfelvétel. 6.59 Időjárás. 7.00 Hírek. 7.10 Új könyvek. 7.25 Színházműsor. 7.45 Naptár. 7.59 Időjárás. 8.00 Műsorismertetés. 8.08 Technikai szünet. 8.10 Operarészletek. 8.45 Tanuljunk könnyen, gyorsan, magyarul. 9.00 Tűcsök. Tintásujj, meg a többiek. 9.20 Uttörő énekkar. 9.40 Szórakoztató orgonamuzsika. 10.00 Hírek. 10.10 Válaszunk hallgatóinknak. 10.25 Népi muzsika. 11.00 Idegenlégió. Folytatásos regény. 11.20 Kamarazene. 12.00 Déli harangszó, hírek. 12.10 Zenés ajándékmműsor. 13.00 Versek. 13.10 Zenekari hangverseny. 14.20 Rádiójáték. 14.40 Húsz perc polka. 15.00 Hírek. 15.10 Zenés balladarészletek. 15.30 Rádiójáték. 16.05 Gyermekekzene. 16.15 Egy falu — egy nő. 16.05 Magyar mérnökök Cseh-szlovákiában. 16.45 A barátság dala. 16.55 Műsorismertetés. 17.00 Hírek, időjárásjelentés. 17.15 Szív küldi. 18.00 A Szabó-család. Folytatásos rádiójáték. 18.28

Brahms: III. szimfónia. 19.05 Gyári sztrájk. 19.25 Tánccene. 19.00-54. József akadémia, gyerekek. 20.00 Esti Krónika, időjárásjelentés. 20.30 Közkívánatra! Csak férfiaknak! 21.50 Népdalok. 22.00 Hírek, időjárásjelentés. 22.15 Mai szemmel... 22.25 Bizet: Don Procopio. Kétfelvonásos opera. 23.35 John Milton két verse. 23.00-40 Esztrád-zene. 24.00 Hírek, időjárásjelentés. 0.10 Enek. 0.30 Műsorzárás.

PETŐFI-RÁDIO

6.00 Reggeli zene. 6 óra 20 Műsorok. 6.50 Torna. 8.00-8.10 Hírek. 14.00 Időjárás- és vízállásjelentés. 14.15 Fűvőzene. 14.45 Tizenkét rózsafa árnyékában. 15.00 Schubert-kórusok. 15.25 Mezői csokor. 15.50 Kamarazene. 16.00-20 A vörös Habakuk. Illés Béla írása. 16.35 Juro Janosik. Operarészlet. 17.00 Szovjet zenelátás. 17.50 Mi újság a nagyvilágban? 18.00 Tánccene. 18.30 Rádióegyetem. 19.00 Hírek. 19.05 Giordano. Operarészletek. 19.40 Falurádió. 20.00 Szvjetoszlov Rihter Schubert-Liszt-estje. (A hangverseny szünetében: 20.45 Gyermekevelés. 21.00-21.05 Hírek). 22.00 Népdalok a világ körül. 22.00-40 Hoyer filmzeneiből. 23.00 Hírek. 23.15 Műsorzárás.